

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Eugenia Muntean,
reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Eugenia Muntean împotriva lui Simion Țerna cu privire la revendicarea
porțiunii de teren și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-1221/23

NR. PIGD 2-17113680-01-2ra-30082023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a prevederilor art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de
procedură civilă, la caz nu constituie temei de admisibilitate a recursului.

Judecătoria Orhei, sediul Central, jud. St. Lazari,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, A. Malîi, R. Pulbere,

27 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 16 octombrie 2017, Eugenia Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Simion Țerna, solicitând revendicarea porțiunii de teren cu suprafața de 172 mp și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că în temeiul certificatului de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună nr. 6981 din 15 iulie 2016, înregistrat la Oficiul cadastral teritorial la aceeași dată, a devenit proprietara a ½ cotă-parte din bunurile imobile cu numere cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx, amplasate în intravilanul sat. Mitoc, raionul Orhei, iar a celeilalte cote-părți, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 6984 din 15 iulie 2016.

3. După înregistrarea dreptului de proprietate la organul cadastral, a depistat că pârâtul i-a acaparat în mod arbitrar 172 metri. Drept urmare, s-a adresat către Primăria sat. Mitoc cu cerere privind stabilirea hotarelor, însă s-a eschivat. La cererile depuse către Primăria sat. Mitoc, prin răspunsul nr. 397 din 02 octombrie 2017, i s-a comunicat că la perfectarea titlurilor de proprietate s-a comis o eroare. Despre acapararea terenului de către pârât, a aflat în toamna anului 2015, când specialistul în domeniul funciar al primăriei locale a efectuat măsurările și i-a comunicat faptul dat. Din această perioadă a început să se adreseze diferitor instanțe, însă fără rezultat.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

4. Prin încheierea din 30 noiembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată excepția de tardivitate depusă de Simion Țerna.

5. Prin încheierea din 29 ianuarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în temeiul art. 261 lit.h), art.263 din Codul de procedură civilă, s-a admis cererea reprezentantului pârâtului, avocatul Veaceslav Domenico s-a suspendat procesul în prezenta cauză civilă până la soluționarea definitivă a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Țerna împotriva Primăriei satului Mitoc, intervenienți accesorii Eugenia Muntean și Oficiul cadastral teritorial Orhei cu privire la constatarea faptului că la înregistrarea masivă în anul 2000 au fost determinate corect hotarele terenurilor, obligarea pârâtului să stabilească în natură hotarele terenurilor și

obligarea Oficiului cadastral teritorial Orhei să actualizeze planul cadastral al acestora.

6. Prin încheierea din 25 noiembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în temeiul art.264 din Codul de procedură civilă, s-a reluat procesul în prezenta cauză.

7. Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 25 noiembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-au conexas cauzele civile la cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Muntean împotriva lui Simion Țerna și la cererea de chemare în judecată depusă Simion Țerna împotriva Primăriei satului Mitoc.

8. Prin hotărârea din 07 decembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Muntean împotriva lui Simion Țerna cu privire la revendicarea bunului și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a admis cererea de chemare în judecată depusă Simion Țerna și s-a obligat I.P. „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Orhei să actualizeze planurile geometrice/cadastrale a terenurilor menționate ce aparțin lui Simion Țerna și Eugeniei Muntean, prin corectarea erorilor conform actului de constatare din 25 octombrie 2019.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 28 decembrie 2020, Eugenia Muntean a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 07 decembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii sale și de respingere a acțiunii lui Simion Țerna.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Eugenia Muntean și s-a casat hotărârea din 07 decembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, încheierea din 25 noiembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu privire la conexarea cauzelor civile, încheierea din 25 noiembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, de reluare a procesului cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de contencios administrativ, în alt complet de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în temeiul art.264 din Codul de procedură civilă, s-a reluat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Muntean împotriva lui Simion Țerna cu privire la revendicarea bunului.

12. Prin hotărârea din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către

Eugenia Muntean împotriva lui Simion Țerna cu privire la revendicarea suprafeței de teren și compensarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 05 iulie 2022, Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă, a declarat apel împotriva hotărârii din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanței, emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă și s-a menținut hotărârea din 08 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

15. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu și prevederile legale aplicabile la caz, a constatat că soluția primei instanțe este întemeiată.

16. Cu referire la prevederile art. 7 alin.(1), art. 374 alin.(1), art. 321 alin.(2), art. 394 alin(1),(2) din Codul civil, art. 14, art. 15 alin. (1), art. 19 alin.(1), (2), (3), (5), (6), (7) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/25 februarie 1998 (în vigoare la data stingerii situației juridice), art. 15² alin. (2)-(4) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/25 februarie 1998, instanța de apel a subliniat că acțiunea proprietarului neposesor către posesorul neproprietar (acțiunea în revindecare) este acțiunea prin care o persoană care în justiție cere să i se recunoască dreptul de proprietate asupra unui lucru de care a fost deposedată și este îndreptată spre restabilirea dreptului de posesie ce-i aparține proprietarului și de care acesta a fost lipsit. Proprietarului îi aparține dintotdeauna dreptul de posesiune asupra bunurilor sale, dar el nu-și poate exercita împuternicirile, deoarece bunul se află în posesiune altor persoane. Anume în virtutea acestei împuterniciri, proprietarul are dreptul să înainteze acțiune în revindecare. Totodată, obiect al revindecării pot fi numai bunurile individual determinate și care sunt în natură la momentul înaintării acțiunii. Nu pot fi obiect al revendicării bunurile determinate generic sau cele care au suferit schimbări esențiale.

17. În speță, potrivit datelor din registrul bunurilor imobile, reclamanta/apelanta Eugenia Muntean este proprietara bunului imobil cu număr cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,2039 ha, iar intimatul/pârâtul este proprietarul bunului imobil cu număr cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,1547 ha.

18. Într-adevăr, la perfectarea titlurilor de proprietate s-a comis o eroare, în titlul cu număr cadastral xxxxx a fost indicată suprafața de 0,2039 ha contrar faptului că în baza registrului cadastral din 14 martie 1992, familiei

Muntean i-au fost atribuite 0,30 ha, din care 0,09 ha teren pentru construcții și 0,21 ha teren extravilan, iar în titlul cu număr cadastral xxxxx a fost indicată suprafața de 0,1547 ha, contrar faptului că în baza aceluiși registru, familiei Țerna i-au fost atribuite 0,10 ha teren pentru construcții și 0,20 ha teren extravilan. Potrivit constatărilor organului cadastral, planurile cadastrale ale terenurilor în litigiu au fost întocmite în cadrul înregistrării masive, iar planul geometric întocmit în cadrul lucrărilor cadastrale executate în vederea înregistrării primare masive a fost întocmit în lipsa actului de stabilire a hotarelor sectorului de teren, adică fără coordonarea acestuia cu proprietarii de terenuri adiacente.

19. Din suportul probatoriu nu rezultă că reclamanta a posedat vreo dată suprafață de teren de 172 mp, iar gardul ce delimitează gospodăriile familiilor Muntean și Țerna a fost construit anterior întocmirii dosarului cadastral, în temeiul căruia au fost eliberate titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

20. Astfel, în temeiul normelor legale menționate supra, situația din speță impunea stabilirea hotarelor terenului la fața locului, fapt efectuat prin actul de constatare pe teren din 25 octombrie 2019, potrivit căruia fiind efectuate măsurările de racordare a punctelor de cotitură și stabilite hotarele, a fost propusă schimbarea planului geometric, cu care reclamanta/apelanta Eugenia Muntean nu a fost de acord. Prin urmare, fără a contesta de principiu faptul că în cazul din speță reclamanta/apelanta Eugenia Muntean poate să nu fie de acord cu hotarele terenului adiacent, acest drept poate fi realizat prin alt mijloc de apărare și anume atacarea în instanța de contencios administrativ a actului de stabilire a hotarelor sau cerere către instanță privind determinarea hotarelor, situație ce nu s-a stabilit la caz.

21. Instanța de apel a subliniat că atât timp cât nu există planuri geometrice a terenurilor cu stabilirea hotarului fix, prin marcarea hotarului terenului la fața locului prin puncte de hotar, cu racordarea acestora la punctele de reper sau la obiectele capitale din apropiere sau o hotărâre a instanței de stabilire a hotarelor, nu sunt întrunite condițiile pentru înaintarea unei acțiuni în revindecare, și anume pierderea de către Eugenia Muntean a posesiunii asupra suprafeței de teren de 172 mp, determinarea individuală a acestei suprafețe și aflarea acesteia în posesiunea ilegală a lui Simion Țerna. În această ordine de idei, instanța de apel a respins ca declarative argumentele apelantului invocate în susținerea deținerii dreptului de proprietate asupra suprafeței de teren de 172 mp, or, circumstanțele care conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace. Acestea fiind reținute, a conchis că prima instanță corect a constatat netemeinicia pretențiilor Eugeniei Muntean prin prisma faptului că problema urmează a fi soluționată pe calea modificării planului cadastral sau pe calea stabilirii liniei de hotar.

22. De asemenea, a respins ca neîntemeiate argumentele apelantului cu referire la decizia din 16 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, or, inclusiv și potrivit constatărilor acesteia reținute în mod irevocabil se atestă o incertitudine juridică privitoare la bunurile imobile nou formate cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

23. La 17 august 2023, Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

24. În motivarea recursului s-a invocat că în cadrul examinării cauzei și emiterii hotărârilor de către instanța de fond și instanța de apel, au fost comise abateri atât de la norma de drept materială, cât și cea procesuală. Din materialele cauzei, înscrisurile anexate, cât și faptele constatate în cadrul examinării de judecată în instanța de fond, ultima a evitat să constate o circumstanță importantă, ceea ce în opinia recurente, a fost dovedit cu certitudine în cadrul examinării în instanța de fond. Or instanța nu putea să ajungă la concluzia redată în hotărârea sa, deoarece conform actului cu privire la constatarea erorilor făcute în titlurile de proprietate, întocmit de comisia Primăriei Mitoc, raionul Orhei, inclusiv primarul, la 19 iunie 2017, s-a stabilit că „reieșind din cele expuse mai sus am constatat că este produsă eroare de planuri cadastrale în titlurile destinate construcției caselor de locuit ale lui Muntean Ion (Muntean Eugenia) și ale lui Țerna Simion, suprafața totală a erorii este de 172 m.p.”. Ca ulterior, reprezentanți ai aceleiași Primării, prin actele de stabilire a hotarelor terenului din 25 octombrie 2019, să constate viceversa. În contextul dat este evident faptul că urma să fie numită o expertiză independentă de stabilire a hotarelor, ceea ce nu a efectuat, din motiv că nu i s-a acordat o astfel de posibilitate.

25. De asemenea, a menționat că la 26 decembrie 2018, Simion Țerna a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Mitoc, raionul Orhei, solicitând constatarea faptului că în anul 2000 în cadrul lucrărilor de înregistrare masivă, la etapa măsurărilor geodezice, nu au fost determinate corect terenurile, obligarea Primăriei să stabilească în natură hotarele terenurilor respective, cu întocmirea actului de stabilire a hotarelor, cu indicarea hotărâre că constituie temei pentru Oficiul cadastral teritorial Orhei de a actualiza planul cadastral al terenurilor în conformitate cu actul de stabilire a hotarelor întocmit de Primăria Mitoc. Deși în cadrul ședinței preliminare, judecătorul prime instanțe considerând că între cauza inițiată la cererea lui Simion Terna din 26 decembrie 2018, care se afla în procedura unui altui judecător din cadrul aceleiași instanțe și cauza inițiată la cererea sa, este o legătură causală directă, a propus și a dispus suspendarea examinării cauzei civile respective, până la finalizarea examinării cauzei

aflăte în procedura altui judecător. La inițiativa aceluiași judecător, s-a revenit peste două luni la examinarea cauzei, deși motivele pentru care examinarea acesteia a fost suspendată, nu decăzuse. Ulterior, prin decizia din 16 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat cu casarea integrală a hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Simion Țerna împotriva Primăriei satului Mitoc, intervenienți accesorii Eugenia Muntean și Oficiul cadastral teritorial Orhei, devenind definitivă și irevocabilă, deoarece Simion Țerna nu a contestat-o. Astfel, prin respingerea acțiunii enunțate au apărut circumstanțe și mai plauzibile pentru casarea hotărârii din 08 iunie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central. Instanța de apel și-a motivat decizia sa din 28 martie 2023 prin aprecieri eronate și respectiv argumente neîntemeiate. Ultima a menționat că „în temeiul normelor legale menționate supra, situația din speță impune stabilirea hotarelor terenului la fața locului, fapt efectuat prin actul de constatare pe teren din 28 octombrie 2019, potrivit căruia fiind efectuate măsurările de racordare a punctelor de cotitură și stabilite hotarele, a fost propusă schimbarea planului geometric, cu care apelanta/reclamante Muntean Eugenia nu a fost de acord...”. Reieșind din această constatare nu este clar de ce instanțele nu au luat în considerare faptul constatat prin actul cu privire la constatarea erorilor în titlurile de proprietate, întocmit de comisia Primăriei Mitoc, raionul Orhei la 19 iunie 2017, enunțat supra. Măsurările de rigoare și actul întocmit la 28 octombrie 2019 s-a efectuat în lipsa sa, neavând posibilitatea de a-l contesta în modul prevăzut de lege.

26. La 30 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexat la materialele dosarului (Vol.II, f.d.58). Din adresa intimatului s-a restituit corespondența cu mențiunea „nereclamat” (Vol.II, f.d.60-61).

27. Intimatul nu a făcut uz de dreptul procedural și nu a depus referință la cererea de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru

principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

29. Recursul declarat de Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

30. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

31. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

32. Art. 433 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

33. Art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 28 martie 2023. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată către participanții la proces la 05 iulie 2023, conform scrisorii de expediere (Vol.II, f.d.43). Din textul recursului rezultă că partea recurentă a recepționat decizia la 12 iulie 2023. Astfel, cererea de recurs depusă este în termen.

35. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

36. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

38. Din analiza recursului declarat rezultă că s-a invocat temei de drept prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la data depunerii recursului, citate supra. Astfel, cu referire la încălcarea normelor de drept material prin interpretarea eronată a legii, temei de drept invocat de recurentă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că normele aplicate ar fi fost extinsă dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

39. Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt, în esență, similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

40. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

41. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de

procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

42. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

43. De asemenea, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

44. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

45. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

46. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

47. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul depus de Eugenia Muntean, reprezentată de avocatul Vasile Stăvilă, împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni